



Vlaams
Parlement

vergadering **C192**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 11 maart 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk' – 2172 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het principe van het recht van antwoord – 2198 (2020-2021)	9
VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het oproepen tot geweld in een programma op Radio 1 – 2202 (2020-2021)	14
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de Vlaamse brede heroverweging voor de beleidsvelden Jeugd en Media – 2295 (2020-2021)	17

VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk' – 2172 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, op donderdag 25 februari ontvingen de organisaties die intekenden op de project- en subsidieoproep 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk' het bericht over de toekenning van de subsidies. U lanceerde deze oproep samen met minister Somers in het najaar van 2020. U wil daarmee inzetten op de prioriteit van het jeugd- en kinderrechten-beleidsplan (JKP) rond 'vrijtijdsbesteding voor allen' en de prioriteit 'uitbouwen van sterke netwerken' van het nieuwe Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansen-beleidsplan. Het project speelt in op het belang van een tussenpersoon die zowel met de deelnemers als met de tussenorganisaties een vertrouwensrelatie kan opbouwen om netwerken op te zetten en te versterken.

In antwoord op mijn vraag om uitleg op 7 januari antwoordde u: "Er werden een 45-tal projecten ingediend die momenteel door onze beide departementen worden gescreend met het oog op besluitvorming. We maken de geselecteerde projecten wellicht bekend tegen het einde van deze maand of het begin van volgende maand, en volgen hun verdere verloop op gedurende de projecttijd. Dat spreekt voor zich. Aangezien we nog maar in deze fase van de besluitvorming zitten, is het nog wat te vroeg om te spreken van een evaluatie en een eventueel vervolgtraject. We zullen daar op zeer korte termijn wel meer duidelijkheid over kunnen geven."

Intussen zijn we meer dan een maand verder, en ik zou mijn vragen van vorige maand willen herhalen, in de hoop dat u nu wel een antwoord kunt geven.

Minister, kunt u meer toelichting geven bij de goedgekeurde projecten?

Op basis van welke parameters werd de selectie uitgevoerd? Welke aanvragen werden niet geselecteerd en om welke reden?

Hoe evalueert u het resultaat van deze oproep? Aan welke noden denkt u dat u met de geselecteerde projecten tegemoet zult komen?

Hoe en door wie zullen de initiatiefnemers worden opgevolgd tijdens de looptijd van de projecten ?

Hoe zult u de resultaten van deze projectoproep borgen in uw diversiteitsbeleid om de doelstelling uit het regeerakkoord – meer jeugdwerk voor alle kinderen en jongeren – te realiseren?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Van de Wauwer, ik dank u voor de vraag.

Ik zeg het vaak en u weet het: het jeugdwerk in Vlaanderen is een van de sterkste ter wereld. We mogen daar terecht fier op zijn. Vandaar dat we ervoor willen zorgen dat alle kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel er toegang toe hebben, ongeacht hun sociaal-economische achtergrond, ongeacht een handicap, ongeacht hun eventuele migratieachtergrond.

De jeugdorganisaties hebben in het verleden al heel veel inspanningen gedaan, maar we stellen vast dat bepaalde jongeren nog altijd onvoldoende toegang vinden tot het jeugdwerk. Om hun die kans te geven, moeten we extra zaken doen. Het

is ook een van de prioriteiten in het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan, namelijk prioriteit 4 over 'Vrijtijdsbesteding voor allen'. Met deze projectoproep hebben collega Somers en ikzelf er een concrete invulling aan trachten te geven.

Er zijn in totaal negentien projecten 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk' geselecteerd en dit voor een totaalbudget van 1,338 miljoen euro. Een toelichting bij de negentien projecten zou ons te ver brengen. Ik kan u wel meegeven dat het overzicht van de negentien projecten heel recent online beschikbaar is gemaakt op de websites van de diensten van collega Somers en van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Al deze projecten trachten de verbinding te leggen tussen diverse verenigingen op Vlaams en lokaal niveau en in goede afstemming met lokale besturen om kinderen jongeren te bereiken die we nu vaak niet bereiken.

Ik geef daarvan twee voorbeelden. Een heb ik zelf bezocht in het weekend, in Roosdaal, namelijk het project Navigate Youth in TARL, dat is ingediend door de gemeente Liedekerke. Maar naast Liedekerke zijn er verschillende andere gemeenten bij betrokken: Ternat, Affligem en Roosdaal. Daar werkt men aan de diverse taal- en integratienoden van jongeren tussen 3 en 30 jaar oud. Het bouwt voort op de eerdere ervaringen van projecten en methodieken met verschillende partners. Dat is een mooi voorbeeld van zo'n project. Een ander voorbeeld is van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk die nieuwe animatoren wil opleiden. De bedoeling is om anderstalige nieuwkomers toe te leiden naar een traject om animator te worden. Dat zijn maar twee voorbeelden van de negentien projecten die uiteindelijk werden geselecteerd.

Die selectie is gebeurd door de administratie op basis van de criteria die omschreven stonden in de projectoproep. De uitgebreide criteria kunt u terugvinden in de projectoproep. Ik haal de belangrijkste criteria aan: ten eerste de haalbaarheid en de praktische uitvoerbaarheid van het project, ten tweede de opschaalbaarheid of de verplaatsbaarheid van de projectresultaten en ten derde de sterkte van het samenwerkingsverband en de samenwerking met andere partners. Dat samenwerkingsverband vereist minimaal enerzijds een stad en een gemeente of de Vlaamse Gemeenschapscommissie of de vzw 'de Rand' in Brussel en de Rand en anderzijds een jeugdvereniging of een koepelorganisatie en een lokale afdeling. Er werd aan de indieners gevraagd om ook een bevestiging van dat engagement van de betrokken actoren toe te voegen, zodat dat ook helder was in de aanvraag.

In totaal werden er 45 aanvragen ontvangen. In een eerste stap werden die getoetst op ontvankelijkheid. 5 aanvragen voldeden niet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden. Rekening houdend met het beschikbare budget dat werd opgetrokken, maakten we het mogelijk om alle projecten te honoreren die hoger scoorden dan 69 procent en dus als zeer goed werden beoordeeld. We hebben daar zoals gebruikelijk het advies van de administratie gevolgd.

U vraagt me naar de evaluatie. Ik denk dat we dat pas echt goed binnen twee jaar zullen kunnen inschatten. Het voordeel van die projectoproep is dat ze, anders dan de klassieke projectoproepen, loopt over een periode van twee jaar, waardoor je toch duurzame resultaten kunt hebben. Ik verwacht daar in elk geval heel veel van. Ik ben tevreden met de aanvragen die er gekomen zijn. We hebben negentien uitstekende projecten kunnen selecteren. Ook het feit dat er samenwerkingen komen tussen organisaties en lokale besturen, beschouw ik als heel waardevol. U weet dat het jeugdbeleid lokaal start en dat we ook extra diversiteit kunnen binnenkrijgen op lokaal vlak in samenwerking met de verenigingen die actief zijn.

Het hoofddoel is natuurlijk dat kinderen en jongeren tot en met 30 jaar de mogelijkheid krijgen om te kiezen tussen verschillende jeugdwerkvormen in de eigen buurt of verder weg ongeacht hun achtergrond. Zo bieden we een antwoord op de

reële nood om vrijetijdsbesteding op maat van kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties te stimuleren. We namen de doelgroepen van het masterplan Diversiteit in/en het jeugdwerk ook in deze projectoproep op: het gaat om kinderen en jongeren met een migratieafkomst, met een beperking, met een lage opleiding, in armoede, lgbtq+-jongeren (lesbian, gay, bisexual, transgender, queer (or questioning), plus) en alle kruispunten die daarmee gepaard gaan. Dat is een breed perspectief gelet op de doelstelling van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP).

Het is ook de bedoeling om die praktijken nadien te verduurzamen. Daarom is een van de criteria in de projectoproep dat men ook de projecten en de resultaten ervan kan opschalen en verplaatsen. Het mogen geen eenmalige projecten blijven. Er moet uit geleerd worden om ze ook nog verder uit te rollen in de rest van Vlaanderen en Brussel en daar duurzaam mee aan de slag te gaan.

De opvolging van de initiatiefnemers is een terecht aandachtspunt. We hebben opdracht gegeven om een begeleidingsopdracht uit te werken. Die opdracht gaat ruimer dan alleen het in kaart brengen van knelpunten en successen van deze oproep, maar heeft ook als doel om intervisiemomenten, echte levende netwerken, te organiseren die breder gaan dan alleen de gesubsidieerde organisaties.

Die netwerken zullen ook worden opengesteld voor andere initiatieven die met gelijkaardige uitdagingen kampen, zoals onder andere organisaties die niet konden worden gesubsidieerd binnen deze oproep, maar die hiermee wel verder aan de slag willen gaan. Op die manier is het de bedoeling dat er een uitwisseling ontstaat rond drempels, uitdagingen en geleerde lessen en kan er in een latere fase worden gekeken hoe dat kan worden verduurzaamd.

Het staat buiten kijf dat ons jeugdwerk al heel wat ervaring en expertise heeft op dat vlak. We zagen dat trouwens ook bevestigd in de resultaten van het actieplan Generatie Veerkracht van vorig jaar, met het connecteren van kwetsbare kinderen en jongeren met de buurt en de samenleving. Ook daar waren verschillende doelgroepen die hier aan bod komen, heel goed aanwezig, met heel mooie projecten, waar we op voortbouwen.

Dit is niet alleenstaand, we gaan daar inderdaad op voortbouwen, bijvoorbeeld in het kader van het inbreidingsgericht project in kansarme buurt (IKB). In het kader van de relance komt er daarrond een projectoproep. We zullen dat vooral doen samen met het jeugdwerk, omdat daar duurzame lessen kunnen worden geleerd met de koepelorganisaties en met de ondersteuners van het jeugdwerk, en vooral ook met de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): *(Slechte geluidskwaliteit)*

Minister, dank voor uw duidelijke en uitvoerige antwoord en ook om deze projectoproep te hebben gelanceerd en er verder werk van te maken. U stelt terecht dat ons sterke en uitgebouwde jeugdwerk uniek is in de wereld. Dat is iets dat we moeten koesteren. We moeten ook zoveel mogelijk jongeren de kans geven om eraan deel te nemen. Daaraan komt u zeker tegemoet.

Voor bepaalde groepen jongeren is het nog steeds moeilijk om de weg naar het jeugdwerk te vinden, omdat er nog altijd drempels zijn om over te geraken. Daarom wil ik zeker toejuichen dat u voortbouwt op het oude plan van diversiteit in het jeugdwerk van uw voorganger, minister Gatz, en ook op de betrokkenheid van het jeugdwerk zelf. Het jeugdwerk versterkt en vormt jongeren, en het geeft hun vooral de kans en de ruimte om jong te zijn en te spelen en vrienden te maken

voor de rest van hun leven. Het is dus heel goed dat u dit verder toegankelijk maakt voor zoveel mogelijk jongeren.

Positief is ook dat het een langdurige oproep is voor twee jaar en dat er verder zal worden gewerkt om dit nog te verduurzamen. Het feit dat er een begeleidingsopdracht is voor niet-gesubsidieerde organisaties, is ook heel positief.

Minister, voorziet u nog een alternatief voor de projecten die nu niet geselecteerd zijn of een onvoldoende hebben gekregen omdat er onvoldoende budget was voorzien om nog meer organisaties te ondersteunen? Zijn er projecten die door de gemeenten zelf worden betoelaagd, zodat ze alsnog kunnen worden gerealiseerd zonder de Vlaamse subsidies die u en minister Somers hebben bepaald?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Ik wil me aansluiten bij deze vraag om uitleg, omdat ik in het verleden al verschillende vragen heb gesteld over deze projectoproepen. Het zijn belangrijke projectoproepen, die we altijd hebben gesteund. Op 4 februari heb ik daarover ook een schriftelijke vraag gesteld, want de projectoproep liep af rond 20 november. Vanaf 1 maart zouden de projecten moeten ingaan. Ik heb vragen gekregen hoe het komt dat het zo lang duurt.

Op 24 februari heb ik een antwoord gekregen op mijn schriftelijke vraag dat er inderdaad een vertraging was omdat er veel aanvragen waren en omdat er werd nagegaan of het budget kon worden opgeschaald. Op zich is dat een goede zaak. We hebben ook van in het begin gevraagd dat, als er meer interesse was, er meer budget zou worden vrijgemaakt. Daar was ik dus blij om.

Nu hoor ik van collega Van de Wauwer dat organisaties op 25 februari een beslissing hebben ontvangen. Ik vraag me dan wel af waarom ik een dag voordien het antwoord gekregen heb, terwijl de deadline van de schriftelijke vraag er nog helemaal niet was, dat er nog niets kon worden gezegd over toekenningen. Ik vraag me af wanneer die beslissing is genomen.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik wat teleurgesteld ben over de manier waarop er met zo'n schriftelijke vraag wordt omgegaan.

Ik denk dat wij in deze commissie altijd heel constructief proberen mee na te denken. Ik zal dat zeker blijven doen. Ik vond dit gewoon een heel belangrijke projectoproep. Als ik daar dan vragen over stel, heb ik liever niet dat er politieke spelletjes worden gespeeld door dat op deze manier op de agenda te brengen.

Los daarvan blijf ik die projectoproep uiteraard wel steunen. Ik denk dat het een goede projectoproep is. Ik ben heel erg benieuwd naar de resultaten die dit zal opleveren in de toekomst.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Diversiteit binnen het jeugdwerk is heel erg belangrijk, niet alleen binnen het jeugdwerk maar vooral ook voor de golven die dat creëert daarbuiten in het algemeen wezen en welzijn van onze jeugd. Daar getuigen ook de recente gebeurtenissen van. In het Horizontaal Integratie- en Gelijkheidsbeleidsplan is er sprake van "het versterken van ontmoeting en verbinding tussen kinderen en jongeren van buitenlandse herkomst, met een beperking, met een lage opleiding, in armoede, lgbtq+-jongeren en alle kruispunten die hiermee gepaard gaan enerzijds, en het jeugdwerk anderzijds". Dat is heel belangrijk. Uit de cijfers van professor Dewaele, die eerder deze week bekend raakten, blijkt dat bij jongeren van buitenlandse herkomst, met een lage opleiding, in armoede de verdraagzaamheid jegens lgbtqia+-jongeren vaak ondermaats is. Dan is het één

element om te gaan inzetten op netwerken en op het jeugdwerk, omdat dat net die diversiteit en ook de algemene aanvaarding beïnvloedt, maar ik denk dat we verder moeten gaan dan alleen inzetten op die netwerken. Want het zijn vaak net diegenen die niet bereikt worden door dat jeugdwerk, waarbij die onverdraagzaamheid compleet ontspoot.

Minister, ik heb hierover een heel concrete vraag aan u. Welke manier ziet u om, naast of boven op het jeugdwerk – want er zijn veel mensen die niet in het jeugdwerk terechtkomen en dus ook die essentiële boodschap missen – op deze problematiek in te zetten om jongeren te bereiken, zodat we kunnen vermijden dat dit escaleert?

Minister, u gaf aan dat het niet de bedoeling is dat de initiatieven die u vernoemde, eenmalige initiatieven zijn en dat er een opschaling nodig is. Zullen hiervoor structurele middelen voorzien worden? Hoe wilt u die initiatieven concreet door trekken en ervoor zorgen dat dit niet gewoon eenmalige initiatieven zijn?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, u weet dat wij een koele minnaar zijn, ondanks het feit dat ons jeugdwerk, zoals u zelf stelt, tot het beste van de wereld behoort. Ook op het vlak van diversiteit zijn er de afgelopen jaren al heel wat inspanningen gedaan, zeker in de centrumsteden. Bijvoorbeeld hier in Sint-Niklaas, waar de bevolking de laatste tien jaar toch erg veranderd is – men zou zelfs kunnen spreken van een ‘omvolking’ – heeft het jeugdwerk zich daar eigenlijk zeer goed aan aangepast. We hebben al een masterplan Diversiteit gehad in het verleden. Nu is er dit weer. Ik stel me vragen bij de uitkomst daarvan. Maar voor ik daarover een oordeel vel, moet er natuurlijk wel een evaluatie gebeuren, na twee jaar.

Ik heb wel nog een concrete vraag over een bezorgdheid die ik op voorhand al had geuit. Mevrouw Perdaens heeft zonet de verschillende doelgroepen opgesomd. Als ik eens grasduin tussen de organisaties en de projecten die ondersteund zullen worden, dan lijkt het mij – maar ik kan uiteraard fout zijn – dat de focus wel heel erg ligt op migratie. Er wordt veel vermeld over taal, over nieuwkomers enzovoort. Dit mag natuurlijk niet opnieuw een verdoken migratiekost zijn, de zoveelste in ons land. Wat hebt u gedaan of wat zult u doen om erover te waken dat het evenwicht behouden blijft, dat de middelen ook besteed worden aan kinderen met een lage opleiding, aan kwetsbare kinderen, kinderen in armoede enzovoort en dat migratie niet alweer met de jackpot gaat lopen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, ik dank jullie voor jullie vragen.

Ik wil starten met de vragen over de alternatieven. Er zijn natuurlijk altijd organisaties die uit de boot vallen, dat is evident. We hebben dat op kwaliteitsstandaarden gedaan. Zij die uit de boot vallen, hebben verschillende andere mogelijkheden. Dat spreekt voor zich.

Het is belangrijk dat de begeleiding is opengesteld. Ze kunnen sowieso inhoudelijk ondersteuning krijgen en ze kunnen de lessen die worden getrokken uit het lerend netwerk, meenemen.

Naast deze projectoproep, zijn er ook regelmatig andere projectoproepen, bijvoorbeeld in het experimenteel jeugdwerk. Er komt ook een rond kwetsbare kinderen en jongeren. Men kan daar op intekenen.

Wat de lokale besturen betreft, heb ik er geen zicht op hoe dit wordt opgenomen in de 300 gemeenten in Vlaanderen en de 19 Brusselse gemeenten en eventueel

in de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Ik ga ervan uit dat elke organisatie die een project heeft ingediend, nagaat of men dit ook lokaal wil indienen en ondersteuning wil vragen. Ik heb dat niet opgevolgd, ik doe dat in het algemeen niet. We brengen de lokale besturen soms op de hoogte als we bepaalde tips willen geven, maar wij hebben er geen zicht op of men uiteindelijk die middelen op lokaal vlak ook krijgt.

In het coronanoodfonds van vorig jaar was 87 miljoen euro voorzien voor cultuur, sport en jeugd, maar dat was vooral voor de schade geleden naar aanleiding van corona. In verschillende gemeenten is dit ook volledig opgebruikt, maar misschien zijn er nog extra middelen mogelijk. Het is nuttig om in de gemeenteraad na te vragen of er nog andere mogelijkheden zijn.

Collega Anaf, ik begrijp uw verbazing dat de timing merkwaardig is. Ik kan u alleen zeggen dat – ik heb het ook al eens meegemaakt in een vraag van collega Segers – er soms tijd is tussen het moment dat ik een voorbereid antwoord krijg en het moment dat het wordt doorgestuurd aan het parlement, wat hier het geval is. Die projecten kunnen op 1 maart ingaan en we moesten hen dus snel inlichten via het administratief systeem. We hebben zondag dan een gezamenlijke communicatie gedaan over de projecten. Op het moment dat ik ze tekende, waren we nog niet door de administratieve procedure. Dat is de reden waarom het zo is. Mijn excuses als dat bij u slecht is overgekomen. Ik kan u zeggen dat we geen politieke spelletjes hebben gespeeld. We moesten tijdig klaar zijn en we waren dat ternauwernood omdat men op 1 maart al kon starten.

Collega Perdaens, u hebt gevraagd hoe we de andere jongeren buiten het jeugdwerk zullen bereiken. Als minister van Jeugd is mijn verticale bevoegdheid natuurlijk gefocust op het jeugdwerk. Ik probeer dat te doen met de jongeren die actief zijn in het jeugdwerk en ik probeer zoveel mogelijk jongeren naar het jeugdwerk toe te leiden. Mijn doelgroep zijn natuurlijk alle kinderen en jongeren, maar het beleidsinstrument om dat te doen, zit vooral in de horizontale bevoegdheden, bijvoorbeeld via het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). Ik denk dat ik de nodige initiatieven kan ontwikkelen.

Collega Brusselmans, u spreekt over 'een kost van migratie'. Hier zou ik dat eerder niet doen, omdat ik denk dat het subsidies zijn die ook lonend zijn. Ik ben ervan overtuigd dat bij een investering in het jeugdwerk, de toegevoegde waarde en de return on investment groot zijn. Trouwens, iedereen die naar het jeugdwerk wordt toe geleid, haalt er heel veel uit. Het is bijzonder zinvol voor zijn toekomstig leven maar ook voor zijn toekomstige loopbaan. Je merkt trouwens ook bij bedrijven dat mensen die actief zijn geweest in het jeugdwerk, gegeerd zijn omdat ze in een team kunnen werken en verantwoordelijkheid kunnen opnemen. Als we erin slagen om mensen met een migratieachtergrond, mensen met een andere moeilijke achtergrond, kwetsbare jongeren of jongeren uit een economisch moeilijke situatie, via dit soort ondersteuning naar het jeugdwerk te leiden, ben ik ervan overtuigd dat dit op termijn een enorme return kan geven.

Het is effectief een terecht aandachtspunt om niet alleen de focus te leggen op personen met een migratieachtergrond. Ik denk dat de uitdaging op het vlak van bijvoorbeeld personen in armoede en zeker ook mensen met een handicap zeker even groot is. Ik ben het ermee eens dat we dat op een evenwichtige manier moeten doen, niet alleen met deze projecten, maar zeker ook als het over prioriteit 4 van het JKP gaat.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Dank u, minister, voor uw bijkomende toelichting. Ik kan niet anders dan benadrukken dat we het initiatief ten volle steunen en dat het een heel goede zaak is dat de begeleiding is opengesteld naar alle

organisaties. Elke jeugdwerkvereniging kan daarmee aan de slag gaan om nog meer jongeren te bereiken. Vanuit de CD&V-fractie zult u altijd steun krijgen voor duurzame initiatieven om ons jeugdwerk toegankelijker te maken en te versterken, toegankelijker voor kwetsbare jongeren ongeacht of dat nu te maken heeft met een migratieachtergrond of met een sociaaleconomische achtergrond of met een beperking. Dat is geen vertrouwen dat ik u geef omdat ik u vertrouw als partijgenoot, maar vooral uit overtuiging. Met de opsomming van de prioriteiten binnen het JKP hebt u alvast getoond dat u die prioriteiten volledig juist wil hebben, dus ik heb alle vertrouwen daarin.

Tot slot wil ik me kort richten tot collega Anaf want er wordt hier gesproken over politieke spelletjes en kritiek op de minister. Ik wil voor alle duidelijkheid benadrukken dat ik van een organisatie waarmee ik in contact stond de informatie had doorgekregen dat ze op 25 februari dat bericht hadden gekregen. Dat was voor mij de aanleiding om deze vraag om uitleg in te dienen. Er is hier absoluut geen sprake van onder een hoedje spelen met de minister of het kabinet of zo, maar het is vanuit de goede contacten van de CD&V met het jeugdwerk. De CD&V vindt het altijd belangrijk om goede contacten te hebben met het middenveld. Daarom heb ik deze vraag opnieuw ingediend omdat ik dat eerder ook had gedaan. Ik wil dat toch nog even benadrukken, als dat u kan geruststellen, collega Anaf.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het principe van het recht van antwoord – 2198 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dank u wel om me binnen te laten in deze commissie waar ik geen vast lid van ben. De reden van mijn verschijning, minister, zijn de werkzaamheden die op dit moment plaatsvinden in de Senaat over fake news. We hebben daar tal van hoorzittingen achter de rug. U was ook een van de mensen die daar een uiteenzetting heeft gegeven. In de marge kwam de problematiek van het recht van antwoord naar boven.

Collega's, het recht van antwoord wordt goed geregeld in de wet van 1961 voor de schriftelijke media. Het is geregeld in het Vlaams decreet voor de radio- en televisie-uitzendingen. Het is nergens goed geregeld voor de nieuwe media, de sociale media, de internetmedia. Daar is er een lacune. De Senaat heeft daarover in het verleden al een informatieverlag opgemaakt. Het is een heel interessant werkstuk dat het lezen waard is. Uit dat verslag komen zevenentwintig aanbevelingen naar voren. Algemeen is de oproep om het huidige kluwen, zowel de federale wetgeving als het Vlaams decreet, te moderniseren en te harmoniseren en ook uit te breiden naar de nieuwe digitale media. Daarom heb ik wat vragen voor u, minister.

Dat verslag met de aanbevelingen ligt daar nu al ongeveer twee jaar. De vraag is of u er al mee aan de slag zou kunnen of willen gaan.

Kunt u aangeven wat de exacte beleidsruimte is die Vlaanderen heeft om het recht van antwoord uit te breiden naar internettoepassingen?

Wat is uw appreciatie van de conclusies die uit het informatieverlag van de Senaat 'Het recht van antwoord op het internet' naar voren komen?

Volstaat een zelfregulering via de beroepsethische code van de Raad voor de Journalistiek om ook het recht van antwoord op het internet te vatten?

Is er volgens u nood om de federale wetgeving en de decretale regels van de Vlaamse Gemeenschap beter op elkaar af te stemmen en de regels sneller en lichter te maken? Dat zal alleen maar ten goede komen van iedereen die erbij betrokken is. Ik kijk uit naar uw antwoorden, minister.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Ongena, het recht van antwoord is een belangrijk element van ons mediasysteem. Het hangt samen met de noodzakelijke persvrijheid die is verankerd in mensenrechtenverdragen, maar ook in onze Grondwet en het Mediadecreet. Het betekent dat als je van oordeel bent dat je reputatie in het gedrang komt of is geschaad door onjuiste beweringen, je dan ook het recht hebt om een antwoord gepubliceerd te zien of te zien verschijnen of op de radio te laten afspelen. Het is een belangrijk principe en als het ware het corollarium van de persvrijheid. De pers is vrij, maar je hebt ook wel rechten als persoon ten aanzien van de mediabedrijven.

Vandaag is die bevoegdheid nog altijd verdeeld over het federale en het Vlaamse niveau. Het informatieverlag waarnaar u verwijst en waar verschillende commissieleden hier aan hebben meegewerkt in de Senaat, is zeer interessant omdat het een goede schets geeft van de problematiek en van de verschillende uitdagingen, en ook een aantal bezorgdheden meeneemt en aanbevelingen formuleert.

Vandaag ben ik als Vlaams minister zeker niet de enige die daarover kan oordelen, wel integendeel. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor het recht van antwoord in de audiovisuele sector, dus op het vlak van televisie en radio, televisie lineair en niet-lineair. Daar is het Mediadecreet al aangepast aan de niet-lineaire realiteit.

Om te spreken van Vlaamse bevoegdheid en beleidsruimte rond het recht van antwoord online moet er sprake zijn, zoals bepaald in artikel 104 van het Mediadecreet, van een aantasting van de rechtmatige belangen door een onjuiste bewering tijdens de uitzending van een programma van een lineaire of niet-lineaire omroepdienst.

Vandaag zijn we in deze commissie bezig geweest met de AVMD-richtlijn (audiovisuele mediadiensten) en de omzetting ervan in het Mediadecreet, waardoor ook bepaalde videoplatformen onder het toepassingsgebied van het Mediadecreet komen. Dat is natuurlijk maar een zeer klein aspect van de problematiek. De problematiek gaat breder en gaat over de plaats van het internet, de plaats van platformen en digitale media. Dan spreken we eigenlijk over de geschreven pers, over de digitale toepassingen van de geschreven pers, wat vandaag geen Vlaamse bevoegdheid is.

Het informatieverlag bevat een aantal bezorgdheden en aanbevelingen die kunnen worden opgevolgd, maar we moeten op dat vlak zeker de bevoegdheidsverdeling bekijken.

Als het bijvoorbeeld gaat over de geschreven pers en dat aanpassen aan online toepassingen, dan zijn de wijzigingen vandaag door te voeren op het federale niveau. Ik stel vast dat de rechtspraak dit nu eens evolutief interpreteert en dan weer niet, met andere woorden, dat het vandaag niet goed is geregeld. Dat moet in de toekomst zeker worden aangepast.

Ik ben van oordeel dat het totaal onlogisch is dat de bevoegdheid over de geschreven pers nog federaal is. Dat maakt het bijzonder moeilijk om dit op een performante manier aan te pakken. Enerzijds moet je die online toepassingen rond de geschreven pers aanpassen, maar anderzijds zou je eigenlijk ook de verschillende regels tegen het licht moeten houden en waar mogelijk harmoniseren.

Televisie, radio, online en geschreven pers, er zijn natuurlijk verschillende media en de regels kunnen niet identiek hetzelfde zijn.

Er zijn wel een aantal zaken die best op een uniforme manier worden geregeld. Ik denk bijvoorbeeld aan de termijnen, aan de procedures, aan de wijze waarop er wordt gecommuniceerd over beslissingen. Inzake helderheid en transparantie zou het beter zijn om dat coherent te regelen.

Mijn ambitie zou zijn om te komen tot een duidelijker, helder, transparant kader dat ook voor de burger goed begrijpbaar is. Misschien kan het sneller gaan dan men zou verwachten, maar op termijn moeten we de bevoegdheid voor de geschreven pers toekennen aan het Vlaamse niveau.

In 1988 is dat niet gebeurd, vooral omdat daar ook niet zoveel beleid rond te voeren valt. We gaan niet beginnen de kranten te reglementeren via decreten, maar dit kleine aspect van het recht van antwoord valt daar wel onder. Er is geen enkele reden meer waarom zich dat nog op het federale niveau bevindt.

In 1988 werd dat gemotiveerd omwille van het pluralisme in de media, waarbij men eigenlijk impliciet of expliciet zei: als dat bij de gemeenschappen komt, komt dat onder druk. Ik denk dat die redenering vandaag zeker niet meer aan de orde is. Concreet zou men in artikel 4, 6°*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de 'hulp aan' schrappen voor de geschreven pers, zodat wij dus ook bevoegd worden voor de volledige geschreven pers en niet enkel de 'hulp aan' de geschreven pers. Er zijn hier een aantal collega's die ook actief zijn in de Senaat. Dat is misschien een idee. Ik ga ervan uit dat er unanieme steun is voor dat standpunt in deze commissie Media. Indien dat het geval is, denk ik dat we ook snel de coherentie van de regelgeving kunnen waarborgen en op die manier aan de burger een veel duidelijker en begrijpelijker kader kunnen aanbieden. Mocht dat niet mogelijk zijn om een of andere reden, dan is het ondertussen volgens mij vooral aan de federale overheid om te bekijken hoe ze de regels voor de geschreven pers kan aanpassen aan de online context.

U hebt ook gepeild naar mijn standpunt over zelfregulering. U weet dat ik heel erg geloof in het belang van zelfregulering en ook in de plaats van de journalisten zelf, om via hun deontologische code en via de Raad voor de Journalistiek het beroep te regelen. Ik stel vast dat we, wat het recht van antwoord betreft, sinds geruime tijd een wettelijk kader hebben en dat we in het Mediadecreet ook een decretaal kader hebben. Het lijkt me dus logisch om dat recht van antwoord ook decretaal of wettelijk – maar liever decretaal – te regelen en ook op dat vlak de incoherenties tegen te gaan.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dank u wel, minister, voor uw uitgebreid antwoord. Ja, het is sowieso al moeilijk om het recht van antwoord te regelen voor de nieuwe media, de digitale media. Natuurlijk wordt het nog eens extra moeilijk als blijkt dat de bevoegdheden verdeeld zijn. Ik kan u dus absoluut volgen in uw voornemen om te proberen daar een eenduidige Vlaamse bevoegdheid van te maken. We zien dat een stukje nog federale bevoegdheid is, en dat heeft misschien dertig jaar geleden wel zijn beweegredenen gehad, maar vandaag kunnen we dit natuurlijk wel wat in vraag stellen. Dus, ja, absoluut, we zullen dat bekijken, we moeten eens nagaan of we dat kunnen overhevelen. Maar natuurlijk blijft ten gronde het probleem dat er vandaag heel veel media zijn die geen schriftelijke weerslag hebben, die geen krant hebben, die gewoon op zichzelf een medium zijn op digitale wijze, zoals websites en dergelijke. Ik vraag me af in welke mate Vlaanderen daar nu al bevoegd voor is. Dat is me niet helemaal duidelijk. Kan Vlaanderen daar misschien zelf toch ook al eens even naar kijken? Ik refereer aan de discussie die we hier vorige week hebben gehad over het decreet dat de Europese richtlijn moet

implementeren. Daar is ook niets in voorzien – tenzij ik me vergis – rond de implementatie van dat recht van antwoord. Is er misschien een mogelijkheid om, binnen de bevoegdheden die Vlaanderen vandaag al heeft, effectief toch al iets te regelen voor dat recht van antwoord in de digitale media?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dank u wel, collega Ongena, voor uw vragen en om het informatieverlag – dat volgens mij toch echt wel belangrijk is – van de Senaat onder de aandacht te brengen. Dat is namelijk de rol van de Senaat en dat is waartoe die informatieverlagen dienen. Het is de bedoeling dat die meegenomen worden naar alle deelstaatparlementen. Dus ik begrijp zeker en vast dat u de vraag hier stelt en dat u peilt naar de mening en de visie van de Vlaamse minister van Media met betrekking tot het aspect van recht van antwoord. Het recht van antwoord is een heel belangrijk instrument om onze democratie te laten werken en natuurlijk ook om de persvrijheid te laten werken.

Minister, ik volg u volledig wanneer u zegt dat we dit eigenlijk naar het Vlaamse niveau zouden moeten overhevelen. Er is in het federale regeerakkoord ook afgesproken dat er tijdens deze legislatuur werk gemaakt zal worden van een grondwetsherziening met betrekking tot de artikelen die betrekking hebben op de pers, namelijk artikel 25 en artikel 150.

Artikel 25 gaat over het principe van persvrijheid en bepaalt dat de 'drukkers' vrij is. Moeten we dat niet vervangen door media? Het is natuurlijk een zeer breed debat. Artikel 150 gaat over drukpersmisdrijven. Het zou goed zijn als we die voortaan voor de correctionele rechtbanken zouden brengen of zelfs niet meer strafrechtelijk vervolgbaar maken.

Ik zou voorstellen dat we de discussie over het recht van antwoord meenemen wanneer op het federale niveau de oefening wordt gemaakt rond de herziening van die grondwetsartikelen. Ik sta volledig op uw lijn, we moeten dit naar Vlaanderen kunnen brengen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik ben blij met de unanimiteit die ik hier hoor over de behoefte om deze bevoegdheid over te brengen naar Vlaanderen. Het zou inderdaad de logica zelve zijn.

Minister, u hebt het geschetst: we hebben de bevoegdheid wel voor audiovisuele materies en straks ook voor een deel van de internetplatforms, maar voor ons hoort de schrijvende pers daar zeker ook bij. Dat is niet nieuw, dat zal jullie niet verbazen.

Wat het recht van antwoord betreft, is zelfregulering natuurlijk altijd belangrijk, maar dat zal niet altijd volstaan. De deontologische code van de Raad voor de Journalistiek, die natuurlijk alle nieuwsmedia overspant, is heel belangrijk. Mensen die communicatiewetenschappen hebben gestudeerd of gedoceerd, mevrouw Segers, weten dat het recht van antwoord iets heiligs is. Het is er destijds gekomen en we moeten er ook geen afscheid van nemen, maar ik heb toch het gevoel dat het instrument in de praktijk toch maar mondjesmaat wordt gebruikt. Het kan zijn dat ik mij vergis maar – hoe belangrijk ook – het is misschien wel iets dat in de praktijk niet meer zo vaak wordt gebruikt.

Minister, als we voor de verschillende media tot een harmonisering van het recht op antwoord zouden kunnen komen en als we dat zouden kunnen doen op het Vlaamse niveau, dan is er applaus op alle banken, zou ik zeggen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Fijn te horen dat, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, men het eens is dat dit best coherent wordt geregeld op gemeenschapsniveau.

Collega Ongena, wat we vandaag al Vlaams kunnen doen, is natuurlijk beperkt tot de mediabevoegdheid die we vandaag hebben. Het gaat over de auditieve, de audiovisuele sector in de brede zin – lineair en niet-lineair –, en ook over video-platformen. Websites met tekst – nieuwswebsites, duidingswebsites of andere – behoren tot de federale residuaire bevoegdheid. Het is niet mijn bevoegdheid. Waar het over gaat, namelijk foutieve informatie en lasterlijke informatie op websites, wordt in het overgrote merendeel van de gevallen federaal gereguleerd.

Collega Segers, ik begrijp dat u de link legt met een aantal grondwetsartikelen. In dezen is het enige wat moet worden gewijzigd, een bepaling in de bijzondere wet. Het zijn toch wel twee verschillende discussies. De ene is op welke manier we het recht van antwoord op een coherente manier kunnen regelen. Collega Vandaele wijst er terecht op dat het instrument eigenlijk niet meer zo vaak wordt gebruikt, of toch minder dan op bepaalde momenten het geval was. Het heeft er ook mee te maken dat het niet doorzichtig is geregeld, dat het voor de burger niet altijd eenvoudig is om uit te maken onder welke reglementering men valt en welke specifieke procedureregels gelden. Een coherente regeling realiseren, kan best door dat ene artikel in de Bijzondere Wet zo snel als mogelijk – als het aan mij ligt – aan te passen en dan op Vlaams niveau een coherente regeling te treffen.

Het debat over de grondwetsbepalingen is ook een belangrijk debat, maar een ander debat. Het is een debat dat pas kan worden gevoerd in de volgende legislatuur, waarbij het ook gaat over de wijze waarop men zaken bestraft. Doet men het nog via het hof van assisen of via de correctionele rechtbank?

Dat lijkt mij een totaal ander debat te zijn. Ik pleit ervoor om dat niet noodzakelijk te koppelen. Er zijn altijd linken te bedenken, maar ik denk dat we sneller kunnen gaan als het gaat over dit punt.

Over het andere punt ben ik ook niet zeker dat iedereen het erover eens is. Ik weet bijvoorbeeld dat men in de journalistiek en zeker bij de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) niet zo enthousiast is om de bevoegdheid over de drukpers-misdrijven weg te trekken bij het hof van assisen. Ik denk dat er daar meer onenigheid zal zijn. Ik ben in elk geval blij dat er hier over dit thema van het recht van antwoord steun is om die regelgeving duidelijker, helder en transparanter te maken op Vlaams niveau.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dank minister om ons attent te maken op artikel 4 van de bijzondere wet. Ik denk ook dat we eens moeten nagaan of we daar niet sneller in kunnen vooruitgaan. Ik vrees ook een beetje dat als je het te veel gaat koppelen aan andere zware discussies, je het risico loopt om het onnodig lang te rekken, terwijl we vandaag – en dat is uiteindelijk de doelstelling van mijn vraag – geconfronteerd worden met veel meer 'hate speech' en fake news.

Dat gebeurt vooral online, laten we eerlijk zijn. Het recht van antwoord kan daarin een element zijn, niet volledig want het is evident dat er nog veel andere dingen nodig zijn. We moeten dat recht van antwoord dan wel naar de eenentwintigste eeuw brengen. Als we het via artikel 4 al snel allemaal Vlaams kunnen maken, hoop ik dat u misschien ook al wat voorbereidend werk kunt doen om na te gaan – in de veronderstelling dat het helemaal Vlaams is – wat we op Vlaams niveau

kunnen doen om het recht van antwoord naar de eenentwintigste eeuw te brengen. Dat is mijn slotvraag aan u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het oproepen tot geweld in een programma op Radio 1 – 2202 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Minister, hier zijn we weer. Twee weken geleden belichtte Radio 1 het thema van het politiegeweld in het programma 'De wereld van Sofie'. Ik heb daar net zoals met het programma dat gisteren aan bod kwam in de plenaire vergadering ook beroepshalve naar geluisterd omdat een aantal mensen dat programma gehoord hadden en bijzonder gechoqueerd waren. Vandaar deze vraag.

Het programma zelf ging over politiegeweld waarbij mensen die het slachtoffer van politiegeweld waren aan bod kwamen, maar ook mensen uit het politiewezen zelf en ook mensen uit de criminologische wetenschappen. In die zin was er wel een balans en een nuance. Maar de uitzending werd ook 'opgeluisterd' door een aantal liedjes die oproepen tot haat en zelfs rassenhaat. Het zijn zware termen die ik gebruik, maar het vervolg zal dat duiden.

Het meest pertinente voorbeeld ter zake was het nummer 'Hoelang nog' van Ramzi waar ik de volgende passage uit citeer: "Witte privileges, doe je ogen open, je kan dit niet meer negeren. Ze zeggen de politie uw vriend, maar precies toch niet. Want we kunnen geen agenten meer vertrouwen. Rechters delen straffen uit, maar ze zijn zelf uit op fraude. Witte privileges, doe je ogen open. Sta klaar om te vechten. Sta klaar om te breken. Fascisten, racisten en fakers. Het witte systeem heeft bewezen dat niemand gelijk is, da's zeker. Ik moet vechten."

Dit is een letterlijk citaat. In de tekst van mijn ingediende vraag heb ik er (sic) bij gezet, want het schabouwelijke Nederlands moet u er maar bij nemen.

Wat dat betreft weten we dat de Grondwet een aantal vrijheden garandeert, waaronder de vrijheid van meningsuiting. Maar die is natuurlijk niet absoluut. Het oproepen tot rassenhaat is strafbaar gesteld door zowel de antidiscriminatiewet als de antiracismewetgeving. Het verzwarend element is dat de muziek heel doelbewust thematisch geprogrammeerd werd in die uitzending, waardoor men mag aannemen dat de presentatoren de boodschap ervan op voorhand kenden, waardoor er volgens mij – en ik heb dat afgetoetst bij twee juristen – sprake is van een strafrechtelijke intentie.

U hebt zelf een juridische achtergrond en ik neem aan dat u die mening deelt.

Het Mediadecreet, waar u de behoeder van bent, bouwt hierop voort en stelt in artikel 38 dat omroepactiviteiten niet mogen aansporen tot haat en geweld. Die passages tonen duidelijk aan dat dat wel gebeurt.

Minister, zult u de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) – die mogelijkheid is vorige week ook al aan bod gekomen middels artikel 220 – vragen om een onderzoek ter zake in te stellen en desgevallend over te gaan tot sanctionering? Zult u de VRT ter zake aanspreken? Welke boodschappen zou u daarbij overbrengen? Wat

is uw appreciatie betreffende de overeenstemming van de passages die ik heb aangehaald met artikel 38 van het Mediadecreet?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Sloomans, u begint me inmiddels te kennen en u weet dat ik net zoals gisteren toen het ging over programmatie, over televisieprogramma's of liedjes die men programmeert op de radio, graag verwijs naar de autonomie van de VRT om dat vast te stellen, overeenkomstig artikel 7 van het Mediadecreet. Het programmaonderdeel waarnaar u verwijst is een redactionele keuze van de programmamakers van De wereld van Sofie, een programma op Radio 1.

Recentelijk heb ik een heel mooie aflevering gehoord van De wereld van Sofie met collega Segers in de hoofdrol, maar in haar andere hoedanigheid van hoogleraar over een zeer interessant interview dat ook op Een werd uitgezonden. Maar dit is voor la petite histoire.

U zegt dat er sprake is van aanzetten tot haat en aanzetten tot rassenhaat. U gebruikt serieuze woorden, zoals u terecht aanhaalt, strafrechtelijke misdrijven. Normaal gezien wordt van een politicus verwacht dat wanneer hij zoiets zegt, hij dit ofwel aantoonst en klacht indient, ofwel daarover zwijgt. Mocht ik iemand van dit parlement daarvan beschuldigen, dan zou in elk geval en zeer terecht dit het antwoord zijn. Maar goed, ik vermoed dat u uw woorden misschien verkeerd hebt uitgedrukt, want ik kan me onmogelijk inbeelden dat dat de intentie was.

In elk geval kan ik alleen maar wijzen op hoe de VRT dit heeft gezien. Ze hadden een radioprogramma gemaakt naar aanleiding van de actualiteit over politiegeweld, waar verschillende mensen aan het woord zijn gelaten om dat te duiden, en waar ook een aantal liedjes werden gespeeld om te spreken over die kwestie.

De makers van het programma hadden op geen enkele manier de bedoeling om op te roepen tot geweld door of tegen de politie, wel integendeel. Alle muzieknummers die werden uitgezonden, zijn legaal in de handel verkrijgbaar en handelen over of zijn geïnspireerd door de problematiek van politiegeweld. Aangezien het nummer werd uitgezonden binnen een heel duidelijke context, namelijk een programma dat uitgebreide aandacht gaf aan het thema politiegeweld, was het volgens de VRT verantwoord het muzieknummer uit te zenden en kan er zeker niet worden gesteld dat de VRT met de uitzending van dit muzieknummer zou aanzetten tot geweld of haat.

Ik zal uiteraard geen klacht indienen bij de VRT. Zoals steeds staat het u vrij, mocht u voldoen aan de voorwaarden, om dat wel te doen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Minister, u schernt natuurlijk opnieuw met de redactionele autonomie zoals ook gisteren. Opnieuw, u moet zich daarbij wel houden aan een aantal wettelijke afspraken. Anders wordt die redactionele autonomie natuurlijk een handig instrument, een wapen om alle overeenkomsten en verplichtingen overboord te gooien en zijn goesting te doen.

Ik verwijs naar artikel 38 van het Mediadecreet, dat wel degelijk een aantal limieten aan die redactionele autonomie aangeeft. Maar blijkbaar moeten wij dit allemaal zeer selectief interpreteren. U verwijst naar de context: het is in een context van politiegeweld, dus het moet kunnen. Maar ik vind dat juist een verzwarend element, omdat men zeer goed wist welke teksten verspreid zouden worden. Het is dus geen vorm van creatieve muzikale ingeving. Neen, men heeft die zeer thematisch ingebouwd, wat toch een verzwarend element lijkt te zijn.

U moet gewoon de denkoefening maar eens maken, want blijkbaar beseft men niet meer goed wat hier eigenlijk aan bod is geweest. Ik maak de denkoefening en vervang 'wit' door 'zwart'. Dan krijg je dus het volgende: 'Zwarte privileges doen je ogen open. Je kan dit niet negeren. Het zwarte systeem heeft bewezen dat niemand gelijk is. Sta klaar om te vechten, sta klaar om te breken'. Ik denk dat ik er hier niemand van moet overtuigen dat, als een dergelijk nummer zou worden uitgezonden, de parketten al overgegaan zouden zijn tot vervolging. De media-regulator zou massaal klachten te slikken krijgen. De regeringsleiders en u zouden hun verontwaardiging uitschreeuwen. Maar als het gaat om anti-blank – en ik weet dat ik bijzonder zware termen gebruik, maar hoe kan je dit nu anders noemen? – racisme, dan moeten we empathie tonen, dan gelden er blijkbaar andere regels. Dus ja, mijn bijkomende vraag blijft of u een dergelijke vorm van het meten met twee maten en twee gewichten kunt rechtvaardigen en of u alsnog een signaal zult sturen naar de VRT om aan te geven dat hier toch duidelijk een rode lijn overschreden is. U hebt het wapen van artikel 220, maar u gebruikt dat niet.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik heb niet echt een nieuwe vraag gehoord. Ik kan alleen maar herhalen dat dit gekaderd was in een programma van Radio 1 en dat zij oordelen dat dit goed aan bod komt. Politiegeweld komt in tal van muzieknummers aan bod. Er wordt subtiel of zeer expliciet naar verwezen door tal van artiesten. De programmamakers vroegen aan een zekere dj, Black Mamba – Noonah Eze – welke nummers er wat dat betreft voor haar uitspringen. Het nummer 'Hoelang nog' van Ramzi was voor haar zo'n nummer, waarin politiegeweld ook een element was. Zoals gezegd, is het een nummer dat vrij verkrijgbaar is in de handel. Het is ook omkaderd door een volledig programma dat op een delicate manier met het thema omging. De insinuatie dat men op die manier aanzet tot geweld of zelfs tot rassenhaat, is denk ik onjuist en misplaatst.

Ik kan ook verwijzen naar de richtlijn 'muziek en ethiek' van de VRT, die in dezen bepaalt dat alle relevante muziekstijlen aan bod kunnen komen, ook nummers die choqueren, maar dat er ook rekening wordt gehouden met het profiel van het net, de eigenheid van het programma, het tijdstip en de gevoeligheden van het publiek en dat er ook in duiding kan worden voorzien. In dezen is de VRT dus van oordeel dat die richtlijn werd nageleefd. Ik kan dat niet tegenspreken.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Als we nieuwe versies willen van het ontkennen van het licht van de zon, hebben we hier wel de ultieme poging moeten aanhoren. U zegt dat het gaat over politiegeweld, maar het gaat niet alleen over politiegeweld, het gaat hier over anti-blank racisme. Hoe kunt u dat nu anders noemen? 'Witte privileges', 'Sta klaar om te vechten, sta klaar om te breken.' U zegt: geen oproep tot geweld. 'Sta klaar om te vechten.' 'Ik moet vechten.' Dat zijn letterlijke citaten. Hoe kan je dat nu niet interpreteren als een oproep tot geweld? Ik stel vast dat men hier echt het licht van de zon ontkent en dat u zich toch weer schuldig maakt aan een zeer vreemde vorm van selectieve verontwaardiging, wanneer de fundamenteën van onze democratie worden aangevallen en wanneer er openlijke wetsinbreuken worden vastgesteld. Ik vind dat dit al jullie mooie woorden over racisme, antiracisme en discriminatie eigenlijk helemaal ondergraaft.

In die context – en ik ga nu ver – zie ik eigenlijk een beetje de voorbode van wat zich momenteel, al een aantal jaren trouwens, in Zuid-Afrika afspeelt, namelijk een anti-blank racisme. De Boerenbevolking is er het slachtoffer van een ware genocide. U zegt altijd – en u parafraseert daarbij Merkel – dat woorden de voorbodes zijn van de praktijk. Wel, ook in Zuid-Afrika zijn dergelijke liederen zeer sterk in opgang en zeer populair. Als u Merkel parafraseert over die woorden en daden,

dan vind ik dat u consequent moet zijn en deze oproep tot geweld en tot rassenhaat, niet zonder gevolg kunt laten. U doet dat wel en u neemt heel duidelijk positie in, wat ik ten zeerste betreurt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de Vlaamse brede heroverweging voor de beleidsvelden Jeugd en Media – 2295 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het Vlaams relanceplan Vlaamse Veerkracht wil de Vlaamse begroting opnieuw op een traject richting een budgettaire houdbare positie brengen.

Een van de brede heroverwegingen betekent dat de Vlaamse uitgaven zeer grondig zullen worden doorgelicht op efficiëntie en effectiviteit. De resultaten worden voorgesteld tegen de zomer 2021.

Minister Diependaele heeft in december uitgelegd dat elk beleidsdomein een projectgroep zou oprichten, die een plan van aanpak opmaakt voor de doorlichting binnen dat domein. Verder werd een overkoepelende stuurgroep voorzien, die de samenhang en consistentie moet bewaken.

Inmiddels zouden de projectgroepen eind januari hun plan van aanpak hebben voorgelegd aan de stuurgroep.

Minister, werd voor uw beleidsdomein inmiddels de scope van de doorlichting afgebakend? Welke grote uitgavenposten zullen worden doorgelicht? Welke prioriteiten ziet u in het kader van deze heroverweging voor de deeldomeinen Jeugd en Media?

Op basis van welke elementen en afwegingen werden of zullen deze uitgaven worden geselecteerd? Welke criteria worden vooropgesteld?

Hoe zal de Vlaamse brede heroverweging binnen Jeugd en Media concreet verlopen? Welk plan van aanpak wordt vooropgesteld?

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) zegt dat de zomer 2021 wel een heel krappe timing is. Ziet u deze timing als haalbaar?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het is zo dat de leiding en verantwoordelijkheid over het schrijven van de doorlichting bij de projectgroep van het beleidsdomein ligt. Deze projectgroep bestaat uit leden van onze administratie en van het Departement Financiën en Begroting, aangevuld met een aantal externe experts. Ikzelf of mijn kabinet zijn in deze projectgroep niet vertegenwoordigd.

De projectgroep moet in het uitvoeren en controleren van beleid een focus bepalen, die hen zal toeleiden tot specifieke uitgaven of bredere uitgavencategorieën. Dit gebeurt op basis van de eigen expertises van de projectgroep. Dat proces is momenteel in volle gang, en de resultaten zullen duidelijk worden bij de begrotingsopmaak 2022 in de zomer van 2021.

We spreken dus zeker niet over een zee van tijd, maar de projectgroep heeft de ambitie om tegen de zomer al een aantal resultaten te boeken om een degelijke

oefening op te leveren. Hiervoor zal voor een groot stuk geleund worden op bestaand onderzoek en interne expertise, wat de efficiëntie hopelijk ten goede zal komen.

Er kan daarnaast ook onderzoek worden uitbesteed, in zoverre zoiets zinvolle resultaten kan opleveren binnen het gegeven tijdsplan. Collega Diependaele lichtte deze mogelijkheid al toe tijdens een plenaire vergadering.

Tot slot is er ook de mogelijkheid om in het eindrapport aanbevelingen op te nemen voor diepgaander onderzoek, als dat op basis van de eerste doorlichting zinvol zou blijken. Het is immers belangrijk om niet te vergeten dat die heroverweging een eerste stap is in een breder proces, waarbij het van belang is dat conclusies gevormd worden op basis van grondig onderzoek en duidelijke feiten.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Dank u wel voor het antwoord, minister. Ik ben blij te vernemen dat er daar gedegen werk van wordt gemaakt en dat u ook de timing voor de zomer van 2021 als haalbaar ziet.

Ik vind het positief dat in de stuurgroep vooral mensen van het departement zitten, natuurlijk aangevuld met mensen van het departement Financiën, maar dat de politiek en de kabinetten er wat uitblijven. Het lijkt me positief dat het in vraag stellen van de werking gebeurt op ambtelijk niveau.

Ik vraag me bijkomend af of daar ook streefcijfers aan gekoppeld zijn. Zijn er doelstellingen verbonden aan die stuurgroep dat een bepaald percentage aan middelen moet gevonden worden of dat besparingen zouden moeten worden gerealiseerd? Of is dat gewoon een globale oefening waarbij men zal zien waar men uitkomt en voor hoeveel dat zou zijn?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dank u wel collega Coenegrachts voor de vraag. Deze ochtend werd dezelfde vraag door collega D'Hose gesteld aan minister-president Jambon voor wat betreft het beleidsveld Cultuur. Uiteindelijk gaat het erom dat we die Vlaamse begroting terug op de rails moeten krijgen. Over die oefening die wordt doorgevoerd, was mijn vraag vanochtend aan de minister-president heel concreet: in welke mate is dat niet gewoon een besparingsoperatie? En dat niet alleen op het niveau van de administratie, maar bij uitbreiding mogelijk ook naar uw beleidsdomein. Kunt u daarop antwoord geven, minister?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik zou er bij de collega's toch voor willen pleiten om de mensen van de administratie en de experts die daarmee bezig zijn wat tijd en ruimte te gunnen om op een onbevengene manier hun werk te doen. Als we nu al polsen naar klemtonen, naar resultaten, waar we gaan uitkomen enzovoort, dan spannen we de kar voor het paard en ik denk dat dat geen verstandige werkwijze is. In die zin zou ik zeggen: laat die mensen hun werk doen. Het is allemaal nog heel pril. De timing is weliswaar vrij kort, zoals de minister al aangaf. Maar we moeten ze toch een beetje marge en tijd geven, collega's.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Ik ben het voor een groot stuk eens met wat collega Vandaele zegt: laat de mensen van de administratie eerst even kijken naar wat er kan. Anderzijds is zo'n opdracht natuurlijk nooit volledig politiek neutraal. Ik vraag me af: is de opdracht volledig aan die ambtelijke werkgroep gegeven of zijn er ook

een aantal richtingen meegegeven vanuit het beleid? Ik kan het me niet anders voorstellen dan dat wel gebeurd is.

Ik ben daar bekommerd over en ik denk ook heel veel collega's met mij. Het is iets dat we allemaal de volgende weken en maanden nauw zullen opvolgen. In de Vlaamse administratie, zeker als het gaat over jeugd, is het vet al lang van de soep. Er zijn verschillende besparingsoperaties al geweest, ook in de administratie. Op een bepaald moment kun je zeggen: we snijden het vet weg en dan eten we de rest op. We zijn daar bezorgd om.

Hetzelfde geldt voor het werkveld zelf. De bezorgdheid leeft heel erg dat een aantal maatregelen dat genomen is in deze coronaperiode, drastisch zal worden teruggeschroefd. Het is te vroeg om daarop vooruit te lopen. We zullen dat in elk geval verder opvolgen. Ik vraag me af welke richting er meegegeven is aan de ambtelijke werkgroep.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het proces wordt met een open geest gevoerd, niet met bepaalde budgettaire doelstellingen. Er worden enkele scenario's bekeken, vooral om te zien hoe de efficiëntie kan worden versterkt. Tegelijk spreekt het voor zich dat we met belastinggeld werken, wat betekent dat de middelen zo efficiënt mogelijk moeten worden besteed. Dat is de zorg van minister Diependaele, maar ook van heel de regering. De budgettaire situatie vandaag is niet evident en op termijn moeten we zorgen dat we opnieuw aansluiten met de Vlaamse traditie van een begroting in evenwicht.

Het is daarom heel zinvol dat we het aan topambtenaren en experts overlaten om die oefening te doen, om de verschillende uitgaven te bekijken en de doelmatigheid ervan te analyseren, ook om de nodige informatie te verzamelen om vervolgens met die elementen beslissingen te kunnen nemen. Het tijdspad is niet onbeperkt, maar we moeten de experts en de ambtenaren zeker de ruimte geven om dat te doen met een open geest en met zicht op een sterkere efficiëntie.

Het spreekt voor zich dat ik als minister van Brussel, Jeugd en Media ervan overtuigd ben dat de uitgaven die we doen zinvol zijn. Aangezien we werken met belastinggeld, vind ik tegelijk dat we constant moeten nagaan of de doelmatigheid en de efficiëntie van de uitgaven gegarandeerd zijn. Deze oefening kan daaraan bijdragen.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, het is inderdaad heel belangrijk dat dit een oefening is die met een open blik gebeurt, zonder vooropgestelde criteria of doelstellingen. Het is gewoon eerlijk kijken naar effectiviteit en efficiëntie. Het is ook een oefening waar niemand bang voor moet zijn. Het is gewoon hoe een overheid zichzelf af en toe kritisch moet evalueren.

Ik begrijp dat het vroeg is om hiernaar te vragen, maar het is ook onze taak om te kijken of dat soort oefeningen wordt opgestart, of daar problemen mee zijn, of de vooropgestelde timing wordt gehaald. Ik vraag natuurlijk nog niet wat het resultaat is, dat zou inderdaad zeer, zeer snel zijn. We zullen dit allemaal samen – ik neem aan, ook collega Vandaele – verder opvolgen in deze commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.